

ការគាំទ្រផលិតកម្មគ្រាប់ពូជបន្លែ នៅស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវដំណាំបន្លែក្បាលកោះ

សាវតារ

វិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជារួមចំណែក ២៧ ភាគរយ ក្នុងផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក ខណៈពេលដែលដំណាំស្រូវដែលជាអាហារសម្រាប់ហូបចុកជាប្រចាំ គឺជាដំណាំដែលមានការដាំដុះច្រើនជាងគេ។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនាំឲ្យតម្រូវការកសិផលផ្សេងទៀតកើនឡើងដូចជាដំណាំបន្លែជាដើម។ មានការប៉ាន់ប្រមាណថាប្រទេសកម្ពុជាត្រូវការផ្គត់ផ្គង់បន្លែរហូត ដល់ ៥៩០០០០ តោនក្នុងមួយឆ្នាំ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការហូបចុកក្នុងប្រទេសប៉ុណ្ណោះ បច្ចុប្បន្ននេះតម្រូវការ៧០ភាគរយ កំពុងបំពេញតាមរយៈការនាំចូល។ នេះគឺជាការហូរចេញ នូវធនធានរូបិយវត្ថុទៅក្រៅប្រទេសផង និងជាការបាត់បង់ឪកាស រកចំណូលសម្រាប់កសិករខ្មែរផង។ ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឲ្យមានការបង្កើនផលិតកម្មដំណាំ នៅក្នុងប្រទេសចាំបាច់ត្រូវមានគ្រាប់ពូជដែលមានគុណភាព។ បច្ចុប្បន្ននេះ គ្រាប់ពូជបន្លែដែលប្រើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា៩០ភាគរយ ត្រូវបាននាំចូលពីប្រទេសផ្សេងៗ ជាធម្មតាគ្រាប់ពូជត្រូវបានគេយកមកបង្កាត់ ដើម្បីផលិតបានជាប្រភេទដំណាំដែល អាចបន្ស៊ាំទៅនឹងប្រភេទដីនិងអាកាសធាតុ នៅក្នុងតំបន់មួយ ដើម្បីឲ្យមានផលិតភាព ខ្ពស់បំផុតក្នុងបរិបទជាក់លាក់ណាមួយ។ នៅពេលគ្រាប់ពូជត្រូវបាននាំចូលមក ជារឿយៗគ្រាប់ពូជ ទាំងនោះមិនសមស្របទៅនឹងបរិស្ថាននៅក្នុង ប្រទេសឡើយ។ នេះនាំឲ្យផលិតភាព និង គុណភាពមានការថយចុះ និង បង្កើនការចំណាយនៅមុនពេលដាំដុះ។ ការពឹងផ្អែកខ្លាំងពេកលើការនាំចូល ក៏ធ្វើឲ្យការចែកចាយ គ្រាប់ពូជបន្លែរបស់ប្រទេសកម្ពុជាងាយទទួលរងសម្ពាធនីផ្សារ

នៅពេលដែលតម្លៃ និងការផ្គត់ផ្គង់ មិនទៀងទាត់ និងមិនអាចជឿទុកចិត្តបាន។ ដើម្បីយល់ដឹងនូវសក្តានុពលនៃផលិតកម្មដំណាំបន្លែ ការទទួលបានគ្រាប់ពូជប្រកបដោយគុណភាព អាចជឿទុកចិត្តបាន និងអាច សម្របតាមលក្ខខណ្ឌក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រការចាំបាច់ដូច្នោះ ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវដំណាំបន្លែក្នុងស្រុកគឺជាអាទិភាពមួយ។ ស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវដែលដំណើរការបានល្អមានសក្តានុពលបង្កើនផលិតកម្មបន្លែក្នុងស្រុក និងជួយលើកកម្ពស់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភនៅតាមជនបទ។ ការកែលំអផលិតកម្មដំណាំបន្លែវា នឹងផ្តល់នូវផលជាវិជ្ជមានដល់អាហារូបត្ថម្ភផង និង ចំណូលផង បន្ថែមមានលក្ខណៈពិសេសដោយសារវាមានជីវជាតិច្រើន និង មានតម្លៃលើទីផ្សារខ្ពស់ជាងអង្ករ។

ស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវបន្លែក្បាលកោះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៨៥ ដោយនាយកដ្ឋានក្សេតសាស្ត្រ ក្នុងគោលបំណងតែមួយគត់ គឺដើម្បីផលិតគ្រាប់ពូជ និងធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីផលិតកម្មបន្លែ។ ប៉ុន្តែស្ថានីយ៍នេះខ្វះខាតដោយពុំមានសម្ភារៈគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មន្ទីរពិសោធន៍ឡើយ និងខ្វះខាតការត្រួតពិនិត្យគុណភាពគ្រាប់ពូជឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់។

អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងអ្នកទទួលផល

ចាប់តាំងពីខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ មក អង្គការ FAO កំពុងអនុវត្តគម្រោងមួយដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ គម្រោងដែលមានឈ្មោះថា “ការគាំទ្រផលិតកម្មគ្រាប់ពូជបន្លែ នៅស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវបន្លែក្បាលកោះ” ត្រូវបានអនុវត្តជាមួយនឹងការផ្តល់ថវិកាពីកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស (TCP) របស់អង្គការ FAO ក្នុងទឹកប្រាក់សរុប ២០៩០០០ ដុល្លារ។

អ្នកទទួលផលផ្ទាល់របស់គម្រោងនេះ គឺបុគ្គលិកនៃស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវដំណាំបន្លែក្បាលកោះ រួមទាំងមន្ត្រីមកពីនាយកដ្ឋានសាកលវិទ្យាល័យ និងដំណាំរួមផ្សំនៃ អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម។ បច្ចុប្បន្ននេះបុគ្គលិកចំនួន ១៥ នាក់ ដែលមានបទពិសោធន៍ការងារផ្នែកក្សេតសាស្ត្រកំពុងធ្វើការងារ នៅស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវនេះ ប៉ុន្តែការងាររបស់ស្ថានីយ៍នេះតម្រូវឲ្យពួកគេត្រូវមានជំនាញឯកទេសបន្ថែមទៀតខាងការផលិតគ្រាប់ពូជ និងការបង្កាត់ពូជ។

អ្នកទទួលផលប្រយោលរួមមានកសិករដែលកំពុងដាំដុះបន្លែ។

ការធ្វើអោយស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវដំណាំបន្លែ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព នឹងអាចផលិតគ្រាប់ពូជបន្លែកាន់តែមានគុណភាពខ្ពស់ ដែលអាចបន្ស៊ាំនឹងលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការដាំដុះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា វានឹងនាំឲ្យផលិតភាព និងគុណភាព នៃការដាំដុះរបស់កសិករមានការកើនឡើងផងដែរ។

ធាតុចេញ និងលទ្ធផលរយៈពេលមធ្យមរបស់គម្រោង

គម្រោងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសនេះ នឹងបន្តប្រើប្រាស់បទពិសោធន៍របស់គម្រោង “ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជបន្លែ សម្រាប់ជំនួយស្បៀងបន្ទាន់ នៅកម្ពុជា” ដែលគាំទ្រដោយធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី។ គម្រោងនេះបានផ្តល់នូវឧបករណ៍សម្រាប់ស្រាវជ្រាវ ដំណាំបន្លែដែលដល់ស្ថានីយ៍នេះ ប៉ុន្តែបុគ្គលិករបស់ស្ថានីយ៍ត្រូវការ ការបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពបន្ថែមទៀត ដើម្បីឲ្យស្ថានីយ៍នេះអាចឈានទៅសម្រេចសក្តានុពលពេញលេញរបស់ខ្លួន។

FAO នឹងអនុវត្តនូវកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលអោយបានហ្មត់ចត់ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការជួយអន្តរាគមន៍នេះ ក៏ដូចជាកសាងសមត្ថភាពរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវ ដែលកំពុងធ្វើការងារស្ថានីយ៍ស្រាវជ្រាវនេះ។ កម្មវិធីសិក្សាមួយនឹងត្រូវរៀបចំឡើងរួមជាមួយនឹងឯកទេសបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ដូចជា សៀវភៅ មគ្គុទេស និងសៀវភៅណែនាំជាដើម និងមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងដំណើរទស្សនកិច្ចសិក្សា ទៅកាន់មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវបន្លែថ្នាក់តំបន់។ អ្នកជំនាញអន្តរជាតិខាងផលិតគ្រាប់ពូជ និងបង្កាត់ពូជ ដែលជ្រើសរើសដោយអង្គការ FAO នឹងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលនេះនៅនឹងកន្លែង។

FAO នឹងផ្គត់ផ្គង់បរិក្ខារកសិកម្ម បន្ថែមប៉ុន្តែសុទ្ធតែចាំបាច់ដើម្បីធានាយ៉ាងណាឲ្យថ្នាលបណ្តុះគ្រាប់ពូជ និងកន្លែងរក្សាទុកគ្រាប់ពូជទទួលបានការបំពាក់បរិក្ខារពេញលេញដើម្បីអាច សម្រេចគោលបំណងបាន។ នៅពេលបញ្ចប់នៃការអន្តរាគមន៍ទាំងនេះ ថ្នាលបណ្តុះគ្រាប់ពូជ បន្លែគំរូដែលមានលក្ខណៈស្តង់ដារចំនួន ៣ សម្រាប់ស្ថានីយ៍នេះ នឹងចាប់ផ្តើមដំណើរការ។

